

10. 2. 2020

Sporočilo za javnost

Seizmologija v idrijskem Geoparku

UNESCO globalni [geopark Idrija](#) je naravni učni poligon, kjer na površini 294 km² lahko spoznamo geološke značilnosti, zanimive kraške pojave ter kulturno in tehniško dediščino slikovite idrijske pokrajine.

Med seizmologiji je Idrija znana po velikih in še danes vidnih posledicah [najmočnejšega znanega potresa na Slovenskem](#), ki se je zgodil 26. marca 1511 in je imel poleg hudih rušilnih posledic v širšem nadžariščnem območju potresne učinke še v polmeru 750 km.

V sklopu projekta Danube GeoTour je bil s pomočjo evropskih sredstev oblikovan in v oktobru lanskega leta odprt Center za obiskovalce Geoparka Idrija. Tam obiskovalci dobijo podrobne informacije o poteh in ciljnih točkah Geoparka, zraven pa si lahko ogledajo zanimivo in zelo lepo izdelano stalno razstavo z naslovom »Zapisano v kamninah«, v kateri se geologija prepleta z naravno in kulturno dediščino.

Razstava je oblikovana kot zgodba, ki nas vodi od nastanka našega planeta in izoblikovanja celin, preko prikaza različnih geomorfoloških procesov s slikami, maketami, videi in interaktivnimi poskusi. Prikazuje kamninsko in morfološko pestrost, kateri se prilagajajo vsa živa bitja na Zemlji. Podaja pomembno sporočilo, da se globalni procesi odražajo tudi lokalno.

Del razstave je posvečen seizmologiji, saj ravno na idrijskem območju deluje ena najstarejših slovenskih potresnih opazovalnic. Opazovalnica na Vojskem z mednarodno oznako VOJS, ki je del Državne mreže potresnih opazovalnic, je s kontinuiranim beleženjem nihanja tal pričela leta 1985. Prvotni analogni zapis seizmogramov, ki še vedno deluje, je leta 2004 dopolnil digitalni seizmograf. Ta digitalne podatke pošilja v stvarnem času v središče za obdelavo seizmičnih podatkov na ARSO, kjer se izvaja stalno spremljanje potresne dejavnosti. V okviru skupnega projekta Geoparka Idrija in Urada za seizmologijo iz ARSO smo kot del stalne razstave v Centru za obiskovalce postavili zaslon, ki prikazuje sprotne zapise iz opazovalnice VOJS.

Čeprav je Idrija najbolj znana po rudniku živega srebra, k ogledu vabi še veliko drugih zanimivosti. Tu so naravni pojavi, kot so Divje jezero - jezero, izvir in jama v enem, tektonska okna, kraške jame ter mnoge lepo urejene zgodovinske tehniške atrakcije, kot so Topilnica živega srebra, Antonijev rov, Idrijska kamšt, vodni kanal Rake, klavže, idrijska rudarska hiša, grad Gewerkenegg s stalnimi in občasnimi razstavami Mestnega Muzeja Idrija, partizanska tiskarna Slovenija, idrijska čipka in še mnoge druge.

Od leta 2013 je Geopark Idrija član Evropske mreže geoparkov (European Geoparks Network) in Globalne mreže geoparkov (Global Geoparks Network), ki je kot International Geoscience and Geoparks Programme od leta 2014 uradni program organizacije UNESCO.

Geopark Idrija vabi k obisku zanimivih in poučnih vsebin.